

شیر

دیسان تیرۆر

ئاگرین

چاپی دووهم، کوردستان - ۲۰۰۴

ناسنامه‌ی کتیب

- ✓ ناوه‌ی کتیب: دیسان تیۆر
- ✓ بابته: شاعر
- ✓ شاعیر: ناگرین
- ✓ چاپ: ۲۰۰۴
- ✓ هه‌ژمار: ۲۰۰۰
- ✓ نۆه‌ی چاپ: دووهم

ماقی له چاپ دانه‌وه‌ی پارێزراوه

پیشکش به :

«ئاسۆ» ی زانکۆی «خانی»

و

رۆڤه‌ی شیرینم «ئارتین»

پیرست

۵۵	پایز	۱	ماموستا گیان
۵۶	ئازادی	۷	دیسان تیرۆر
۵۷	نهفرهت	۱۲	یادیک له سامی
۶۰	مهشخهل	۱۶	سهدههك خوشهویستی
۶۱	کالیسکه ییک له تکا	۲۳	پرسبار
۶۲	گومان	۲۴	شههیدستان
۶۳	بآویزی شهوهزه تک	۲۷	سلیمانی
۶۵	یاد	۳۰	حهسرهت
۶۷	دووور ولات	۳۱	غوربهت
۷۶	پاشا	۳۳	شههید
۷۸	پاشا - م بو کوی؟	۳۴	زریکهی ژوان
۸۱	تاسه	۳۵	گه میه ی روح
۸۲	پرسیاری بی ولام	۳۶	نامهردی
۸۳	په یکه ری ماچ	۳۷	هه له بچه
۸۷	باتگپښتن	۳۹	ئه سه به شی
۸۹	ئه وین	۴۰	ده تک
۹۰	سیداره	۴۲	ره تک
۹۱	دیدار	۴۳	که ر کووک
۹۷	به ره و لووتکه ی شهیدایی	۴۷	ئاشتی
۱۰۰	کۆر په	۴۹	ناهومیدی
۱۰۱	قاله مه ره	۵۰	پیلان
۱۰۴	سروودی منالانی کوردستانی ئازاد	۵۱	رپه نندان
۱۰۵	مندالی شههید	۵۲	ولام
		۵۳	سروودی سه ره که و تن

مامۆستا گیان

گهوره پیاوانی جیهان
له شار و ژوانی خۆیان
به نیانی،
به سهر ئه بهن
خولی ژیان،
به هیمنیش
به جی دیلن
ژینگه که یان.

□

قورم به سهر
گهوره پیاوی نه ته وهی مه
باوکی مروّف
- مروّفی نوئ -
مامۆستای ژین
ناستی ویستی... قه له م دوستی
دل پر ئه وین
به ناچار
دوور له نیشتمانی ژیا.

دوور له چوارچرای مههاباد و
دوور له ههورامانی پیر شالیار و
دوور له زریباری دوانزه سواره
دوور له

دار و بهرد و زهویین و ئاسمانی ژوانی،
له ههندهران

بوو به نیشان بو سته مکار
بو خواکانی پهت و دار.

ئهنگاوترا

شههید کرا

خوینی گهشی

دلۆپ... دلۆپ

بهسهر ههموو جیهان تکا.

شۆره سواری کوردهواری

له ولاتی باپیرانی

«بسته خاکیکیان نه داتی»

بو پشوودان

تاكو گلکۆه پیرۆزه کهی

بی به ژوانی هۆگران.

له تاراوگه

دوور له کوردستانی دایکی

به ئەمانهت ئەسپێردرا،

ئەوا... ئیستا

دئی گهورهی

له ژبیر خاکی غه ریپیش دا

ئارام ناگری و

ههر هاواری

ناشتی و ئازادی دهکا.

□

مامۆستا گیان!

داگیر کهران

گهرچی دهئین:

«کوشتمان و لیڤه نهما

دهنگی کپ بوو،

کاروان شیوا!»

بهلام

بهلام... دئیا به

ههتا دوائین چرکهی بوون

کوئتری بیرت

له پهسارانی ههولماندا

دهگمینی،

شیری ورهت

له دارستانی خهونماندا

دهنرکینی و

خۆشه‌ویستیت

تافگه‌ییکه

وهك هه‌میشه

له كۆسارانى دلماندا

ده‌هاژینى!

□

مامۆستا گيان!

تۆ نامرى

تا ئه‌ستپه‌ر

له ئاسمانا

سروودى نوور بلیته‌وه

تاكو ئاگر

له ئاورگه

سروودى گر... سروودى سوور بچپیته‌وه.

تاكو ئالا

له‌سه‌ر دوندى شاخانه‌وه

بشه‌كیته‌وه،

تا گوئى سوور

به دم شنه‌ی به‌پانه‌وه

بشنیته‌وه،

تۆ نامرى

تا... خه‌یالیک

تا... قه له میك

تا... نهوینداریك بمینئ و

حیماسه ی تیکۆشان و

تراژدیای کۆچی سوورت

بو بهرەکانی داهاوو

بنووسیتهوه!

□

مامۆستا گیان!

ریبواریکی ئەمه گناسم

به عیشقی تۆ

ریگا ئەبرم

به ره و ناسۆ

ئه ز دننیم

ئه و رۆژهش دی

دیوار بپروخی و

زنجیر بهزیت،

ئه و رۆژهش دی

تهرمی بهررت بینینهوه

بو ههوارگه ی شههیدهکان،

پیشهوامان گۆر هه لکه نی

کفن بدری و

رانک و چۆخه له بهر بکا و

بەرەدو پیری

تۆی هەفال بی!

ئەو رۆژەش دئ

لەسەر گۆری پیرۆزی تۆ

زانستگایێک چی کری،

وانەى خوشەو یستیى خاک - ی

تیا بوتری!

□

مامۆستا گیان

تۆ نامری

بالات لە مەرگ بەرزترە و

لە ئاواتی ستەمکاران

گەورەتری،

درەختیکی

رەگ لە نیو دڵ دا کوتاوی

تا دئ... زیاتر بەر ئەگری

مامۆستا گیان!

تۆ نامری

تۆ نامری

تۆ نامری

دیسان تیرۆر

هەر زهمانی قهومی کورد دهرچوو له زیللهت بوو به پیاو
جهزنی من ئەو رۆژهیه نهك جهزنی قوربانی و پلاو
ماموستا فایهق بیکهس
له یادی کارهساتی دلتەزینی یهکهمی شوباتی ههولیر

ئەو رۆژانهی
شهقامهکان،
له ژێر سمی
سوڵتانه بێ «دهق»هکانی بیابانا
ئەیانزیراند!
ئیمه کهر بووین.
ئەو رۆژانهی
جهلادهکان،
فیتوای له داردانی شیعر و
سههر برینی ئازادییان ئەدا،
ئیمه لال بووین،

ئەو رۆژانەى
فایشیستەکان،
خۆیان تەیار ئەکرد،
ئیمە،
سەرقالی
پرۆژەى براکوژى بووین
ئیمە کوپر بووین
ئاخ... ئیمە کوپر بووین!
دەنگ ھەلپرا:
نەیارانى ئازادى
چۆن ئەتوانن
لە سەدەى کۆتایى دیکتاتور و
گیان کەنیشكى مەرگ پەرسى،
شکۆى پەرمان و
سەوزى کابینە و
سەرفرازیمان ببینن؟
کەس... نەیبیست!
ھاوار کرا:
یەك گرن!
ئەگینا
پشت لە بەرژەوہەندى گەل و
روو لە ئاسۆى دوژمن ئەکەن،

قهسابهکان،
له سیبهری خۆتانهوه
نهخشهی شوومی ئاژاوه و
رشتنی خوینی ههفالانتان
بهخپۆ دهکهن.
کهس ... نهیبیست!
تیزاب هاته سهما،
نافرته کوژرا،
پیشمه رگه سه ر برا،
کهس... نهیدیت!
دیسان کورد و
له بیر کردنی میژوو،
دیسان کورد و
سانادلی،
دیسان کورد و
گه یاندنی نه یارانی وه ئارهزوو!
دیسان تیرۆر
دیسان پیلان
دیسان
گه رده لولوی خهونی رهشی بیابان.
کی زامی «خۆشناو» و «مهنتیک» م
کی زامی «سامی» و «شاخه وان» م

کی زامی «سوعاد» و «شه و کت» م

کی

کی

کی ... زامی ئەو شه پۆله شه هید و بریندارەم

سارپێژ دەکات؟!

کی... ولامی

ئەو کیژە چاوەرپوانە ئەداتەو

وا...

تالە... تالە ی قژی

بە سەر بوخچە ی یادگاری دەزگیرانیا

شه هید دەکات؟!

کی... ولامی

ئەو شه هیدانە ئەداتەو،

وا... هیشتا

شه کتە ی سه مای

رزگاری . که رکوک یان

له لهش ماوه؟!

کی... دلی

«سه فین» و «پیره مه گروون» ئەداتەو؟

هاوار... هاوار

خۆ... تا... ناگر،

خۆ تا نه ورۆز فره ی مابوو!

هاوارم کرد:
دهخیلتان بم،
هەر «دوو مال»م
یهك خه‌نه‌وه،
سنووره‌كان
سه‌ر له نوێ بخویننه‌وه،
با... کلیلی
هەر به‌ته‌نیا
له‌گیرفانی په‌رمان بی‌ت!
كه‌س ... نه‌بیست!
هۆ یادگاری شه‌هیدان!
برۆن... بلین به‌ «حاجی»یان،
به‌پی‌دزه... وه‌رنه‌ ژووری.
له‌كوردستانی تینوودا
نه‌ك چوزه‌ره‌ گیایه‌ك
دارستانیك پێشمه‌رگه‌یان شه‌هید کردین،
عاشقانی به‌هه‌شتی خوا!

یادیک له سامی

بۆ: قوربانیه گهوره کهى جیژنى قوربان: شههیدی دلۆقان، «سامی عبدالرحمان»

پانۆرامای ههوره شریخه و

سه مفونیای شنهى بهیان

پهیتا... پهیتا

له دارستانی سروودی سهوژتا

رهشبه لهکی له گر ئه گرن.

جوغرافیای سالانی شه،

سیبهری داربهروو

شهوانی برسیهتی ناو سهنگهر

روژانی به گژ ئه نفال چوونا،

له کوپستانی بریای بهرزت

گۆفه ندیك له یاد ئه گرن!

قه سیدهى کۆلنه دهری،

جانتهای پيشمه رگایهتی

«سه فین»... «قه ندیل»

شاخه هاو دهمه کانت

له وره پۆلایینی بی ئیوارهی ئەتۆ
ئەدوین.

هۆ

له بێشکهوه... عاشق

هۆ...

له شارهوه... پێشمه رگه

هۆ...

له باخه وه هه وراز،

هه وراز به زینی خودای راز،

ئێستا

شه مان

وه کو باران

تابلوی عه شقی تۆ هه ئه گریت.

هۆ... بهری

زانکۆی خه بات

مامۆستای بالا به رزی

ژوانی تینووی نه جات!

هۆ ئاودی پیری ده شتی حکمه ت،

هۆ گۆرانی!

ئێستا

ئالا و پەرمان

ئێستا

ژوانی وهزیران

ئێستا

دهفتهری ههفالان

سهریان سوور ماوه!

کام دار

بکهن به تابووت؟

کام پارچه

بکهن به کفن؟

کام بسته خاك؟

خۆ ههولێری کوردهواری،

مه‌رگیکی وا نانسێ،

سامی شاخی

سامی عه‌شقی

سامی نیگای

سامی چه‌زی

لێ بسینێ.

کێ نه‌توانی

له «PDK» ی

بی سامی بدوی؟

کی ئه توانی؟

لهم سه حهری ئازادی و

ژوانی سه فرازییه،

کوردستان بی سامی ببینی؟

شیری ناسراو

بارزانی جیهان ههنگاو

په ریشانه،

ههستن... برۆین بو دیداری

پیشهوا قازی میوانه!

هۆ... تا... هه همیشه پيشمه رگه!

پانۆرامای هه وره شریخه و

سه مفۆنیای شنه ی بهیان

پهیتا... پهیتا

له دارستانی سروودی سهوزتا

رهشبه له کی له گر ئه گرن!

سه دهیهك خوشه ویستی

له یادی سه دهمین ساڵی له دایکبوونی بارزانی نهمر

١٤ ئاداری ٢٠٠٣

کاتی

شۆرشی مه لیک مه حموود

به پیلانی داگیرکه ران

کوژایه وه

له چیاکانی بارزان

شۆر هسواریک ئازیانه

شۆرشی هه لگیر سانه وه.

تا زامی شکستی «شیخ»

له بیر «بازیان» بباته وه!

سه ره هه ئدانی ئەم قوتابییە ی ئەحمەد خانی

دلی نه یارانی ته زاند،

له م پیناوه ش

چیا ییه کان

ته می قورسی رهنجیان ره واند.

سه ری هه ئدا

بو... به تالکردنه وهی
نوشتهی نه حسی نه یاران
سه ری هه لدا
بو چرینی گۆرانی سه ره بهستی و
سه رفرازی گه لی کوردمان.
بو گه پشتن به ئاواتی
چیاکانی نیشتمانی
کرد به هیلان.
سۆزی شمشالی بارزانی هه زاران
بیزار له ژینی دیلی
هینایه چیاوه.
سۆزی شمشالی بارزانی
گه لپه رستانی
له دهوری یهك کۆ کردنه وه
هه تا وهکو... پر به گهروو
سروودی بهرزی «ئهی رهقیب» بلینه وه.
سه ری هه لدا
ئه م نه بهز و ناوداره ی کورد،
ده له دیوهکانی به غدا
دلایان تهزا!
سه ری هه لدا
ئه م سه رکرده و سه رداره ی کورد،

شانهگریسهکانی تاران

پشتیان شکا!

سه‌ری هه‌لدا

ئهم پیشه‌نگ و پیش‌ه‌وه خوش ئاکاره‌ی کورد

له قه‌سابخانه‌ی باکوور

ئاسۆی بیری کوردکوژ رووخوا!

□

کاتی

له کوردستانی رۆژه‌ه‌لات

کۆماری کورد دامه‌زرا،

له چیاوه

خۆی گه‌یانده مه‌هاباد

هه‌تا وه‌کو

وه‌ک گلیینه‌ی چاوه‌کانی

کۆمار بپاریزی.

ئیستاش

دار و به‌رد و

ئاو و خاکی مه‌هاباد - تم

چیرۆکی گیانبازی و

بیاوه‌تی بارزانی ده‌گیڕنه‌وه

کاتی

ره‌شه‌بای تووش

له مۆسكۆوه هه ئیكرد و
ئالای كۆماری كوردی برد،
زۆری هه و ئادا
تا... پێشهوا دهرباز بكا
كاتیكیش دادگهی سه حرایبی
بۆ مه حاكمهی قازییه كان
دهرگای شوومی خسته سه ر پشت و
بارزانی... به بیگانه زانی!
پیشهوا قازی شههید
بیدهنگ نه بوو
نرکاندی و
به گز سته مكاران دا چوو
چلۆن دهكرا
بارزانی
به هانای مه هابادهوه نهیت
چلۆن دهكرا
له دادگای رهشی دوژمن
پیشهوا قازی محهمهد
له حاندى
بى حورمهتى به بارزانی
بى دهنگ ببی
با... تا سیدارهش

تەنیا یەك هەنگاو مابى!

□

ئىستاش

لە سالى چاوپشكوتنى قازى دا

هەولپىر و سلىمانى سەما دەكەن و

لە سالى چاوپشكوتنى بارزانى دا

سەنە و مەهاباد.

□

دى... دى

بوئى «قەلا» و «گردى سەيوان» دى

دى... دى

بوئى پيشمەرگە دى

دى... دى

عەترى نىگاي ئەم شپىرە كوستانىيە ناويتەى

شادمانى كوردى سەربەست ئەبى،

تەماشاكەن

ئالاي شەكاوە

لەم جىژنەدا

چوون مەستانە شايى ئەكا و

قاقا... پىدەكەنى.

□

هۆ سەرفراز!

له بههاری نهووت و یهك دا

خۆیندكارانی زانكۆی چیا

سهریان ههڵدا

ئهئنفالچی و

قهسابانی ههلهبجهیان

له كوردستانی باشوور وهدهر نا!

نیستاش

له كاتیك دا

به رهو پیری سهدهمین سالی له دایكبوونت دهچین

پهرلمانی نهووت و دوو ژیاوتهوه،

بۆنی ههلهپهركی و موسیقا

بۆنی سروود و گۆرانی

بۆنی شیعر و

هیوری عهبدووللا پهشیو

بۆنی شارهزوور و دهستی ههولپیر

تیكهئن و

شایی یادی تۆ ئهگپرن.

□

هۆ خوشهویست!

نیستهكانه

ئهه یاده پیرۆزهی تۆ

شۆرشێ کوردایهتی بهریا ئهگا،

کوردستانی گه‌وره و مه‌زن - م

لیۆرپژی هیوا ئەکا.

ئێسته‌گانه

په‌رلمانی کوردستان

رووگه‌ی نه‌ته‌وه‌مانه،

ئێسته‌گانه

یادی سه‌ده‌یه‌کی خوشه‌ویستی

له کوردستانی بی نه‌پار

شيعره، سروده، ژيانه!

پرسیار

قژهکانه!

بۆ به په له

به جی دیلن شاری سهرم؟

- له و کاته وه

سیبهری سهوزی شۆرهسوار

له سهر سهری ئیمه نه ما،

سه مفونیای کۆچ

له م شارهدا

سهری هه ئدا!

شههیدستان

کاتی

« سهربازی ون » دهخوینمهوه

نمه ... نمه

له بارهگای ئەم شههیدستانه دا

دهتویمهوه،

ئیمان دینم:

ئەبێ مروّف له م ههريمه

به هيمني

ههنگاو ههلبينيتهوه

ئیمان دینم:

که م ولات بی له م جیهانه

له شههید و قوربانی دا

له ولاتی «پهشیو» بکا.

□

کاتی

«سەربازی ون» دەخوینمەوه

لەت لەت ئەبم

لەتیکم

بەرەو ژوانهکە ی قازی،

لەتیکم

بەرەو «قەلا» ی عاشقان

لەتیکم

بەرەو شاری خامۆشی

منالە برسپیەکانی کەرکوک

لەتیکم

بەرەو چیا سەرکەشەکانی باکوور

لەتیکم

بەرەو مەلەبەندی «جەمال» عەبدو

ئەوانی دیش

بەرەو بازاری دەجن

کە شەهیدیان تیا ئەژیت

□

کاتی

«سەربازی ون» دەخوینمەوه

دە بێ بە بۆمبای نیو کاکل،

1- جەمال عەبدو هو نەرمەندیکی کوردی خەلکی کوردستانی سووریا یە.

له دهروونی ستهمکاران
ئهدهم له قاقای پیکهنین!
دهبم به رهشهبا،
گهلا... گهلاى درهخته بى رهگهکانیان
به سهریانانا ئهوه ریئم.

□

کاتى

«سهربازی ون» دهخوینمهوه

هاوار ئهکههه:

له کورستان

گول به سینگی ئاسمانهوه

بنووسین!

سلیمانی

ساله‌ها بوو
تامه‌زرۆی دیتنی
ژوانه‌که‌ی شیخ مه‌حموود بووم.

ساله‌ها بوو
خه‌وم ئه‌دی
به مه‌ئبه‌ندی شیعر و ژیا‌نه‌وه
خه‌وم ئه‌دی
به «مامه» و «گردی سه‌یوان» وه

□

له قامووسی بیری منی لیوه‌دا

سلیمانی

قوتابخانه‌ی خوشه‌ویستی نیشتمان و
که‌ژاوه‌ی سووری سه‌ره‌ه‌لدانه،
مه‌کۆی پێشمه‌رگه و رووناکبیر و
خویندوارانی لی‌زانه.

له فه‌ره‌نگی نیگای چاوما

سلیمانی،

تابلوویکی رهنگینی هاونشین بادیانه.

□

رۆژ له دواى رۆژ

مانگ له دواى مانگ

ساڤ له دواى ساڤ

بالاى تاسهه بهرزتر دهبوو،

ههتا وهكو

له كوئايى سهدهى بيستهه

«راپهپين» له دايك بوو.

جهنگهى شهويكى گهلاويژ

من و خهون و برياكانه

سنوورى دهسكردهمان بهزاند

به دهه پيکه نيني نهستیرهوه:

به ره به يانی

له ئاميزى سهوزى گرتين

- شينه شارى خهونهكانه -

سلیمانی.

ئوخهى نه مردم و

«سلیمانی» م دی

نه مردم و

ههوارى شيعر و گۆرانيم دی،

کاتی دیتم
بی جهلاد و
بی زنجیر و زیندان دیتم
هۆ سلیمانی!
هۆ شاری خوشهویستی کوردستانی
لهم به هاره دیدارهدا
سویندت ئەدهم
به «قهلم» و «شیرکۆ» و «قهلا»
قەت قەت دەستت
له نیو دەستی هاوارازەگەت
- ههولپیری هولاکۆ بهزین -
دەرنههینی،
نهوهك
بزهی لیوی دایکی شههید
بتارینی!
سویندت ئەدهم
به ئازادی
خهمی دیلیی هاوخوینانت - له کهرکوک -
لهبیر نهکهی
دلت لی دا بو مندال و
بو شههید و
بو سهمای گری نهوتهکهی.

حه سیردات

وهدهرمان نای له جی ژوان
له ویشه وه
بو هه ندران،
هه ر خو مان بووین
نووشته ی مه رگمان بو نووسیت و
تابووتمان
بو داتاشیت،
ئاخ... گه رده لولول بوو
نه مانناسیت!

غوربەت

شەو

چ شەوێکی دێرین سألە

لە هەریمی کۆتر و بزە

بەهار... بە دەستی دیوزمە

زەرد هەلگەر!

زستان

- تازە بووکی خەونەکانم

غەریبانە

بەرەو کەژاوەی تەنیایی رفیندر!

هاوین

دوکتۆرم بێ دەرمان!

هاوین

دوکتۆرم بێ دەرمان!

□

لەم زەوینە خەردا

هەر منم

چوار وەرزم

خەزانی لی ئەباری.

هەر منم
به چاوانی پر له هاوار
بۆ «چرا» کانم ئه پوانم
ئاخ... هەر منیشم
جانتا... جانتا خاکی ژوانم ئه فرۆشم،
باوهش... باوهش گۆله گهنم
ئه سووتینم،
ئاخ... چ رۆژگاریکی ئاسته مه
هاوخوینی بی مانایه و
هاودلیش ئه فسانه یه و
بهرد ته نیاتره له داریه پروو!
با... هه له بجهش زامه کانی بلاوینی
با... مه هاباد له چه سره تی سی ئه وینا
گۆنای و پیرانی دارنی.
با... غه ربیش شوپه سوارم ئازار بدا
گله بی له ناکه س ناکه م
له م غوربه ته دا
نان...
هیند مه زنه
شه ره ف... میژوو
خاک... خه بات
له ناو بۆنیا نوقم ده کات

شاهید

شاعیریک
قه له میک و دهفته ریک
باوهشیان کرد به یه کتردا،
له هه ریمی خوشه ویستی
شاهیدیک تر
سه ری هه ئدا!

زریکه‌ی ژوان

ئێواره بوو
بۆ دیداری گۆله‌گه‌نم
رینگام بپری به‌ره‌و مه‌زرا،
دیتمه‌وه،
توند... توند باوه‌شم بپا کرد
تاله... تاله فتره‌کانیم
دا ئه‌هینا،
زریکاندی،
له‌گه‌ل ئه‌وا
دره‌خت و گیا
چۆم و رووبار
ده‌شت و چیا
شینیان گێرا.
پرسیارم کرد: چ قه‌ومه‌وه؟
نه‌رم وتیان:
غه‌ریبیکێ دیکه نیژرا!

گەمیە رۆج

کاتی

گەمیە رۆحم

لە زەریای تۆخی رۆژەوه

ئەگاتە رۆخی سەوزی شەو

لە بەندەری دلی لیوهم

لەنگەر ئەگری،

ئەوسا... منیش

دەپیش چاوی ئەستێرەکان

حیکایەتی شەپۆلی ژین

دەنووسمەوه

بۆ سبەینان.

نامەردی

دەمیك سائە دەتناسم

دەس هەلگرە

ئیتەر بەستە،

قەحبەش

نامەردیی پی پەستە!

هه له بجه

من له خیلى عاشقانه
نیشتمانی کۆست کهوتوو دایکمه و
خهنجهر و قه له م برامن و
ئه ستیره و
مانگ و خۆره تاو
خوشکم.

- نیشتمان دایکمه و نائینه
شه هید بوونی هه له بجه م
بۆ دایکم نه گێرمه وه،
تا جاریکی دی
پرچی سپی دابهیتى،
تا... به دهست و په نجه شهیدا که ی
۵۰۰۰ کراسی کوردی پووله ک زیترین
بۆ ریپوارانی بدورینى.

□

هۆ شاره سه ر گۆنا نه ختی ئاله که م!
فریوو نه خوی

باوهدش

بو شمشیره خویناویه کان نه که یته وه
کوته ئی درۆ و نه فره تن
سه مبولی خیانه تن.

□

هه له بجه گیان!

شه هیدیان کردی

تاگو باوانی شیعر بر وخینن،

نه یانزانی

ههر شه هیدیکی ئامیزت

دهیان دیوانه شیعر به دی دینن!

شه هیدیان کردی

تاگو ئه ندامانی نیشتمانت بترسینن

نه یانزانی

له به هاری نه وهت و یهك دا

تهخت و بهختیان ده شیوپینن،

هو پیده شتی شیعر و سه ما!

ئیسته گانه

خوینی گهشی رۆله کانت

به یداخی لووتکه ی شاخانه

به لگه ی حاشاهه ئنه گری

جینۆسایدی میلیه تمانه!

ئەسپەشی

ئەوینداران!
ئەو ئەسپەشی وا
لە سەر دوندی
قەندیلی ئەوینەو دەحیلین
ئاسمان تەماشای دەکا و
ئەستیرە پرشنگی نوور
بە سەر یالی پەرشانیا ئەبارین،
لە تاراوگە هاتۆتەو،
هەتاوێکو
بین بە وین پیی سوارەکه یەو بنی.
هاتۆتەو
هەتاوێکو
دەگەل خاکی سوور و
پرچی سپی کیژان و
بەرەبەیانێ سەوز
پەیمان نوێ بکاتەو.
ئامان... ئامان
دونیا یەزێ مەشیوین.
ئاشنایە،
دەیناسینم:
ئەسپەشی یادگاری میژوو
ئەسپەشی شەهەکی دوور کەوتوو!

دهنگ

ئهگهر هاتی
رووباریک قهسیده بیینه،
با...

پرچی په‌ریشانی خاک
ژیر کهمه‌وه.

خۆت بسپی‌ره
وه بایی نهرمی په‌پووله
با...

شه‌هوته‌ی کازیوه
که‌لینی رۆح
جی نه‌هیلی.

دلۆپه نیگای پیره‌هه‌ز بیینه،
با...

هه‌زاران هه‌وای هه‌لۆه‌دایی

شاباش بکه م.

شههید نه بی

شووشه ی دلت،

بی پیناسه م.

ئه گهر هاتی

له چکه گه لای باران نه دیتوو بیئه

سه رگه ردانی گوشینی قومیک سیبه رم

په یکی په یقی په رواز بیئه،

با...

پرمه ی گریانی دار به پروو

له کاسیتی کپی کوستان

بگوپزمه وه...

رەنگ

رەش،
پاشای رەنگە و
بیابان دەگیڕپتەوه،
پەلکەییك رەنگی ژیان
رۆژیاریکی
پەر دەرکردوو لە شایی،
خۆمی پی ئەبەخشم
تا...
رەنگم
گۆرانی بچری

که رکوک

« که رکوک دلی کوردستانه »

مهلا مستهفا بارزانی

شاری رووگه

شاری بریا

هه دوو دهستی ئاوهلا بووه.

باکووریک له خهونی پاک،

مههابادیك له چوارچرا،

تاراوگه ییک له شههید،

کاروان... کاروان

کهوتنه ریگا.

چ گوڤه نندیکی پیروزه

چ شاییهکی رهنگامهیه،

ئالا... چۆپی،

چۆپی کیش...

شههیدیکی سهرکردهیه!

شیر ئه پرژینن

له رهنگ،

«عه‌بدو لالا په‌شیو» و «شیرکو»،

دهنگ، دیته سه‌ما

چونکه

«حاجی» و «ئه‌حمهد خانی»

هاتنه‌وه گو،

ته‌ماشا کهن... ته‌ماشا کهن

هه‌ورامان وه‌ک مه‌هاباد،

شایی نه‌گیڤی،

مه‌ریوان وه‌ک درسیم

پیئه‌که‌نی،

کرماشان پر به‌گه‌رووی سنه

ژیانه‌وه

ده‌چرپته‌وه.

ده‌روازه‌ی شاری شعوور

ده‌کرپته‌وه،

دوو دلپیه‌کان

ئه‌توینه‌وه.

چاوانی ساله‌ها

قه‌تیس ماو له‌فرمیسکا،

ئه‌ژینه‌وه،

هه‌ر دوو مائه‌که‌ی باشوور

لیوه ئه‌بن،

پەل ئەکوتن،

یەك گرنهوه.

دوو گۆنای شاری حەزم

سوور ئەروانن

وهك ئەستێره،

۱۸۲۰۰۰ پەپوولەى پرۆژەى ئەنفال

نەمری دەلێنەوه.

تەماشاکەن ... تەماشاکەن

«شێخ سەعید»

بە ناگرییەوه هاتوو،

«مەلیك مەحمود»

دەولەتى عەشقى لەگەڵ،

«پێشەوا»

بە ئالاه

«سەمکۆ»

بە پیاوو... و... رۆژنامەوه هاتوو،

هەلۆى شاخى بادینانم

چەند تابلۆى سەفەرى «ئاراس»ى

هیناوه،

ئەمە رەشبهلەكى

بیری نەتەوهیى كورد و

نیشتمانىكى لەت لەت،

ئەودەش

قەسابەكەى تەكریتە

زەلیلانە چاوەروانى مەرگە!

چا و لى بکەن،

ئەودەش فرۆكەى «Kurdistan Air»

شاباشى ئاسمان و

گولبارانى

سپیدەى خەونى یاران دەكات،

چ سەربەستە!

شەمالەى ناگرینی بابەگورگور

كەش و هەواى بى داگیركەر،

قژی تۆز ناشناى

هەلۆى كوێستان هەنگاو،

ئەلاوینى،

رۆژباش

«قەندیل، یەکان

رۆژ باش

ئەویندارانى ولات،

بلىن بە «خانى بايەزید»

ئەوا...

«كەرکوک» جلی ئازادی له بەره و

میوانانى بەرپى دەكات!

ناشتی

ئەو دیواره که دەپه‌وئ

«گرد» و «قەلا»

لێک ون بکا

بپرووخین.

ئەو زمانە ی که دەپه‌وئ

ناگری شووم بەرپا بکا،

ئاگاداری بکەنەو،

لە سایە ی خۆشەویستی نیشتماندا

بیجەوین.

هاو خوینەکان!

کاری بکەن براکوژی و ناسنامەکە ی

بۆ هەتایە بسپرتەو،

کاری بکەن

شەهیدەکانی ئەو ئاستە

هەستەو و یەگتر ماچ کەن

ژین ببەخشن بە کوردستان.

هاو خاکەکان!

دەخیلتان بەم

کاری بکەن

حاجی قادر

رانک و چۆخە لە بەر بکا و

بیته سەردانی پەرمان.
ئەحمەد خانی ھەستیتەو و
بلی: ئۆخە ی بۆ شکۆی سەمای
شارەزوور و بادینان.
ھاوخوا مەکان!
کاری بکەن،
کەرکوک
جانتا ھەنگریت
ھومید بگریتەو و باوھش
کراسی خەم دادپیت.
ھاوخوا نەکان!
کاری بکەن،
لە بەر مالی ھەر کوردیک ئەم ھەریمە!
کۆتر بدا لە شەقە ی بال
ناھومییدی خاشەبەری و
دوور ولاتان ببینەو و مال.
بە قوربانی نیگاتان بەم
ئەمپۆ ولات
سەرزەوینی پەر مەرگەسات
«تینووپیەتی بە گەر ناشکی»
تینووپیە... تینووتر لە ھەمیشە و
تینووپیەتی
بە ناشتی و ناشتی دەشکی!

ناھومییدی

تورەم
لە خووم
لە خاک و خوین
کە چی دەلین:
ناھومییدی
سەرەتای
بیریکی تازەییە!

پیلان

دمیانهوئ

له ساڵه شیعی «په شیۆ» دا

ئالا بسوتینن،

له ساڵه یادی «حاجی» دا

ئازادی.

سهرفرازان!

لی نهگه پین

له ساڵه بیرى «خانى» دا

به ئالا و ئازادی

گۆرستانیک بخولقیینن.

رێبەندان

له فەرهنگی بیری منا
زستان:
وهرزی پیکه نینی روژیار و
هه ئه پهرکی گوله گهنمه،
با... هاوینیش
۲۲ ههزار گوللهی
به دلمه وه نابێ!
ئێستاش... خه ونه کانم
ههر بوونی رێبەندان ته دات.

ولام

ناوێرم له ئەوین بدویم

ناوێرم

وهك مرۆفیکی سەربەست

له ژین بدویم،

تاوانبارم،

تاوانه‌که‌م...هیند گه‌وره‌یه

له هیچ بێدادگاییکی جیهان نه‌به‌خشاوه،

ژوانم

وه‌کوو دلی ئەوینداران

له‌ت له‌ت و کون کون کراوه!

سرروودی سه رکه و تن

هۆ هه ئۆ!

هۆ پله نگ!

هۆ ناگری مهیدانی جهنگ

لی نه گه پێی داگیر که ران

نیشتمان بتاسین،

لی نه گه پێی

گوله کانت بژاکین.

تۆ... پیغه مبهری تیکۆشانی

مه شخه لی نه سره و تنی

قاسپه قاسپی به ربه یانی.

ههسته... گیانه

ههستانی تۆ خه م رهوین و

جوانترین موژدهی ژیانه!

ههسته...

باوه ر به هیزی خۆت بینه

وشکه داری به لینی نه یاران

له ریشهرا دهر بهینه.

ههسته... ههسته

ئهه باشتیرین رۆلهه وهتهن

ئهه تا هه میسه خوشه ویست!

که زاوهه تۆ

جهرگهه خه باته رهواته

سهیرانگای تۆ

گۆرستانی داگیرکه رانی ولاته!

عیشقی گهلت له دلدایه

شههید: پيشمه رگهته و

وهکو چیا له گهلتایه.

هۆ پيشهنگی نازادی!

هۆ شه مائی مزگینى!

تۆ: پيشمه رگهه

تۆ: سروودى سه رکه وتنى!

پایز

که پایز دئ له هه‌نده‌ران
شاعیر هکان... هونه‌رمه‌ندان
بۆ سه‌رخۆشی له دره‌خت
ری ده‌که‌ون بۆ دارستان،
که‌چی لی‌ره
را‌گو‌یزانی منی شه‌یدا
ده‌ست پی ده‌کا
له مائه‌وه
به‌ره‌و فی‌رگه‌ی «قانع هکان»!

ئازادی

«ئازادی... ئازادی»

ئاوازی شیتیک له سنه

هۆ ئازادی!

ئیسته ئهزانم

چهند مهزنی

چونکه سروودی سهرزاری

شیتهکانی شارهکهمی!

نه فرود

میدیا!

ئێستا که تۆ

شاعیریت و

بوونی به فری کوێستان ئه دهی

ئێستا که تۆ

خه مخۆریت و

خه می بلیندی چیا ییه کان ده تباته وه،

له ناخه وه

«ناخ... نیشتمان» ده چریت و

ئاگری ئه وین

به به یداخی ولات ده که ی،

ئه ز میوانم

میوانی ره زاسو وکی هه وار ده که ت،

گۆرانی

بو شیتی شیعرت ئه ئیمه وه،

رۆحی یاخیم

سه ما ده کا

به دم شنه ی روانینه ته وه.

تۆ ده مناسیت و

ده مناسیت و

ده مناسیت،

ئاسکی رۆحت
له پانتاوی خهونی منا
تاو ئهدهیت و
له ژیر چهتری بهیانی دا
دهگهپته خییلی شیعی من، میدیا!
دهتمناسی و
نهمدهزانی
به ناخیکی توولانی
هیواکانم... بریاکانم
دهتاسینی!

□

وام ئهزانی
رۆحت ئاوپتهی شیعره
سالهها بوو خوشم ئهویستی
خۆشهویستیت،
بوو به درخت و
له ناو دلما رهگی کوتا،
بوو به بهفر و
کوپستانی شیعی داپۆشیم،
بوو به برووسکه
بۆ شارهکهتی بانگ کردم.

□

هاتم

رازی دلی شهیدام درکاند.

□

بریا... هەرگیز

ئەو نەهینیەم نەدرکاندبا،

ئاخر... بە چاوی خۆم دیتم

تەپوتۆزی وێرانەیی کۆشکی غروورم.

لەت لەت بوونی

دلی شیعەرە سەر خۆشەکانم

بریا... هەرگیز نەمکووتبا:

«پاشای هەریمی دلی منی»

ئاخر... بە چاوی خۆم دیتم

حکومەتی شیعەرەکانم داگیر کرا،

کورسییەکانی

پەرلمانی خۆشەویستیم

سووتێندرا.

□

لەمەودوا

رەنج پاشکۆی ژینی منە و

حەسرەتیش ھاوڕۆپی ئەبەدی تۆ

میدیا!

مەشخەل

بۆ ھاوڕێم «سەیران تەوحیدی»

شار کەش و مات

زریبارە و چاوەروانی،

لە ھەواری تەنیایی دا

کام زام مروور دەکەیتەو؟

شەو خەریکە

شار جی دێڵی

- نە ... وا تۆ مەگە،

شەو

بەم زووانە

لە ژوان نابیتەو!

ھێشتا شەو

شەو، خەویشی قریو داوہ —

ھاوڕێم!

ئەو پەژارە دەتسووتین،

- چاک... دەزانم

بەلام ریبوار

بی مەشخەل بۆ کوی بچی!

کالیسکه ییک له تکا

بۆ هاوڕینی شاعیریم: ئازاد رۆستهمی

بۆ کوئی... بۆ کوئی؟

ئهی رۆحی سهرکهشی شیعرا!

چهند رۆژیکه

شه پوله کانی زریبار

وهکو جارن

شیعره کانم نادوینن،

قه تاری خۆر

هیور... هیور

جی ناهیلی

ئاسمانی خه ونه کانم.

ئهی بالا بهرزه کهی خیل!

ئهلبۆمیکی پیرۆزه

دیمهن دیمهن شیعره کانت،

ههتا دیدار، ههلیان نه گرم.

ئازیزه کهم!

کالیسکه ییک له تکا

به رپۆهیه:

خه ونی ژوان

له بیر نه کهی

ئهگینا

خۆت و شیعرا و نیوشا

نامیننه وه

له ناو میژووی عاشقاندا!

گومان

« کورد و خودا له یهك نه چن »

شیرکو بیكەس

شیرکو بیكەس!

خودا

ههزاران دۆستی ههیه

به نیازی رامووسینی

کوئمی گهشی حۆرییهکان

دهستی سهودای بۆ ههڵدینن.

کهچی کورد

له گشت لاه

سیدارهی بۆ دهسازینن!

شیرکو!

شیرکو!

کورد و خودا له یهك ناچن،

کورد و خودا له یهك ناچن.

بالۆیزی شه و دزدنگ

... هات

به جانتاییکی لیورپیزی به لئین و

سیماییکی ناشناوه

له دهرگهی دا

دلّم وتی: «بۆی مه که وه»

شيعر وتی: مه گهر ئه تو

کۆسه، ی' په شیوت نه خوینده وه؟

له دهرگهی دا

دهستم شیت بوو

دهرگهی بۆ کرده وه!

هاته ژورئ لئو به بزّه.

- ئەمن

موژدهی سهوزایی و

ماچ و شهرايم بۆ هیناوی،

1- کۆسه: شيعریکی عه بدوللا په شیوه.

بریار ئەدەم!

زامەکانت ساریژ بکەم.

پرسیم:

سیمات... لە عاشق کوژ دەچی!

ئەمن چۆن بپروات پێ بکەم؟

- بریار ئەدەم

بتکەم بە بێ خەمترین مەجنوون

لە خۆشیا

چەپلەم لێدا!

□

شەو

رەشتەر... قورستر... هیدیتەر

تێ دەپەرێ!

ئەپەرێ!

ئێستا

خەریکم زمانی سیجر

فێری پەنجەکانم ئەکەم

نەوێک جاریکی دی

فریوو بخۆن!

یاد

خۆشه ویستم!

لهو رۆژهوه

زریان،

دئی کردم به هیلانەهێ ههئۆی بیرت،

گریان،

به رهه کویتسانی خهونه کانتی بردم،

له سهه کاسیتهی رۆحم

گۆرانی چاوه پوانی

تۆمار دهکهم.

تۆ... ئەستیره بووی

له یهکهم ههنگاوی بهفرا

سهههت ههئدا،

له کهژاوهی گلاویژدا

گۆچ کرایت و

له ریبه ندانای پر بیتا

چرۆت دهر کرد.

ئاخ... له یهكهم شهقامی هاوینا

به جیت هیشتم!

ئه مپۆ

نامه ردیی سفرهیێکی شاهانایه

بازاری هه وهس گهرمه و

ئهوین ئاویتتهی ئهفسانهیه!

دئنیا به

ههر عاشقه که ی جارانه

دهریا... دهریا

یادت دهکهه،

نمه... نمه... دهتخۆمه.

دوور ولات

بۆ: «چنور»ی چیاى خوشه و یستیم

جیهانیك

له تهنیایی دهوری داوم،

شهراب مهستم ناکا،

شهقام تهی ناکا، ههنگاوم.

لیم گهړئ با:

له چهوزی چاوهکانت،

دهسنویژی هه لگرم،

له سهر بهردهسپی گونات

نویژی نهوین بخوینم.

لیم گهړئ با:

به شانهی پهنجهی پر حسرهت

تاله... تالهی قزهکانت

دابهنم،

لیم گهړئ با:

شهرابی یادت مهستم کا،

«مهولهوی» به جی بیلم.

هۆ گوله گیان!

پهريشانى

ولاى بى خهوشى رۆحى تهنيوى،

لیم گهري با:

بم به شنه باى عهشق و

تهم و مژ بتارينم.

□

هۆ لهيله كهه!

ئىستا

ژوان،

هه موو شهوى

ئهلبۆمى برياكانت،

بۆ ئهستيره و مانگ

دهكاته وه.

ههوار

پهيتا... پهيتا

سهرفه رازيت

بۆ كازيوه و تهنيايى

دهلپته وه.

ههيج... دهزاني

شاعيرى دهربارى خوشه ويستى خۆتم،

كهلپنه كانى عاتيفهت

دهمناسنه وه،

ئەدی بۆچی
ئەو غوربەتە
رائەمووسی و
ئاوړیک نادەیتەوہ.
ئەوہتانی
خەونەکانت
بۆ خاتوو میژوو دەھۆنمەوہ،
گیانم کردووہ بە رۆخی ئەوینداریت،
ئەتدووړینم
بە شیعەرەوہ.
رەشەبای ناھومییدی
جار و بار
رووم تێ دەکات،
زۆر ئەترسم،
پیش ئەوہی زامەکانت بتارینم
بمدووړینن
بە کفنەوہ.
□
تۆ...
لە سەحەرەوہ ھاتووی،
تۆ...
لە شاری ھەرەوہ ھاتووی.

تۆ... موژدهی

له ئاویستاوه هاتوی.

تۆ...

له کوپستانهوه هاتوی.

ئاخ... چهند تینوی دیدارتم!

□

هۆ سولتانی مهمله که تی خوشه ویستیم!

بهری بهیان

کاتی رۆژیار

قژی چیا دائه هین،

ئیوارانه

کاتی رۆژیار

وهک کیژۆله یکی نه شمیلان،

چاو

له شار نه قرتین،

شهوانه

کاتی مانگه شهو

ژووړیکی هه ژارانه ئه پراژین.

نیوه شهوان

کاتی... شار

ئارام ئه گری

شیعر

سه‌ری کړنۆش

بو دلوڤانیت دانه‌خا و

قه‌لهم

خۆشه‌ویستی درێژه نه‌دا،

دلی هه‌لوه‌دام

ئه‌تلاوینى.

هۆ دووره‌که‌م!

چاوم لییه،

پیکه‌نین

دیته‌وه لات،

چاوم لییه،

فریشه‌ی ماندووی چه‌زت

گیانی تازه له به‌ر نه‌کات.

هۆ رۆحه‌ یاخیه‌که‌م!

ئیستا

منی گۆشه‌نشین

منی ته‌نیا

جیهانیکم له قه‌سیده،

بو کورت کردنه‌وه‌ی نازاری تۆ

شۆرشیکم

خولقاندوو!

ئهگهر هاتم

زۆر دئنیام

چراخانی چاوهکانت

دین به پیری نیگامهوه،

ئهگهر هاتم

زۆر دئنیام

هیواداری

دهزیته نیۆقه لای بریامهوه.

ئای... چهند خۆشه

ههلمژینی عهتری خهون و

بالهوازه بوون

له مهمله که تی گۆرانیدا.

هۆ شازنی شیعرهکانم!

که سههر ئه نۆیمه سینگتهوه،

گویم لییه:

کۆرپه به کی رهزاسووک

رائه جوینئ.

که سههر ئه نۆیم به سههرتهوه،

گویم لییه:

باوهرت، عهشقم

ئەدوینی.

هۆ گوڵه گیان!

ئەم ریگایه ئەبەدییه،

نابریتهوه...

گهریش مردم،

شيعره کانم

هاورازتن،

زیندووی... زیندوو

دەمینیەوه.

گهریش مردم

مۆمی یادم له دلتایه و

نەمری م دەچریتهوه.

وهفا... نایهتیکی

ههتا هه میسه دیاره،

وهفاداری ئۆستووریه و

ئەم رۆمانه نابریتهوه

نابریتهوه

نابریتهوه...

هۆ پاکترین تابلوی ئەوین!

دنیایا به

چیتر... غوربهت ناتوانی

ئازارت بدا،

خه م... ناویبری

رووت تی بکا...

چوونکه... ئیستا

تۆش عاشقی!

□

هۆ دارستانی ئیلام!

شهوه

ولات بیدهنگ،

تریقهی بیکه نینت

میوانمه،

ئهیدوینم.

نیوه شهوه

ئاوازی بیدهنگی نه بی،

دهنگی نایه،

شهرمی نیگای یه که م دیدار

میوانمه،

هه واری

پی ئه پازینم.

تاریک و روونه

هیمای په نجهت

میوانمه،

دهستت ئەخه مه نیو دهستی

رۆژیارهوه

تا...

به رزی بالات ببینم.

به فر...

به پی دزه پی دهشت

به جی دیلی،

ئهوا... منی ئاره زوومه ند،

له تان و پوی شیعر و ئاوات،

سووخمه ی سوور و

کراسی زهرد و

شالی سهوزت

بو ئەدوورم،

نهوورۆز به پڕیوهیه،

زۆر دننیام

له مه و دوا

«سال» مان نه زۆکی پاییزه

به ردهوام... نهوورۆز

ئه ببینم.

پاشا

تۆ

بووی به پاشای ههریمیکى زام ئاشنا و

ویرانکراو،

بووژاندتهوه

زامهکانت ساریژ کرد و

ئالای خوئت شهکاندهوه.

تۆ

بووی به بالۆیزی رووناکی

به جانتای میهرهبانى و

قهلهمی نهوینهوه

به رهو ئهه ههریمه هاتى.

- تۆ

له پاکی دا وهك بارانى -

کاتى

بهدهم یادی پیشهواى عاشقانهوه

بارانی گر

دەبارینی

دەمبەیی...

رۆحم بە سینگى كۆیستانه وه دەنوسینی.

كاتی

ههوائی ئەو ژنانەیی

بۆ پاروی نان لەش ئەفرۆشن،

تورەت دەکا

دەمبەیی بۆ دیداری

مەتەریزی ئەو زاتانەیی سەریان دانا

هەتا ژوان بۆنی ئەوین بەدا.

تۆ

پاشایەکی دەولەمەندی

ئەو مەنم

جار و بارە یاغی دەبم،

حورمەتی عەشقی دەرووخینم!

پاشا – م بو کوی؟

خۆشم ئەوی،
پەرستگەگەم لێ تێک مەدە،
فریشتە ی عەشقم مەرەنجینە!
نە...

ئەم تەلارە وێران مەگە
شیلە ی هەنگوینی لێوی تۆ
مەستم دەکا،
دەمبا ... دەمبا ... تا ئاسمان،
نیگای سەوزی چاوەکانت
لێۆرێژم ئەکا
لە گۆرانی بوون و ژیان.

□

لە بیرت دی
شەقامەکان
فەرشی حەزیان

له بهر پیمان راده خست و

دره خته کان

گۆرانییان بۆ ئه وتین!

□

تۆ... نازانی

شه قام... ئیستا

بۆنی خه م و مه رگ و

پیا سه ی ته نیایی مرۆقیکی ته نیا ئه دا!

بۆ... نازانی

دره خت... ئیستا

به هۆره و ههیران

ئه م هه سه ره ته جار ئه دا!

پیم نه وتی:

- ته لاریکت بۆ چی ده که م

به تابلوی سه وز ده پرازیئم،

له ناو هه وشه ی دا

با خچه ییکی بچکۆلانه ت بۆ ساز ده که م،

هه تا وه کو

ما چومو چی مه ل و باران چا و لی بکه ی،

تا

بزهى چاوى تۆ بىينم.-

□

واودرهوه

ئەم ههواره مهشپوینه

واودرهوو

به دهست و پهنجه نيانهكهت

قژهكانم

وهك ههميشهى پيکهوه بوون دابهينه!

- من دهسکردى خوشهويستى خۆتم -

چۆن دلت دى نهبيتهوه

ئەدى كى؟

لەم بازاره گهرمهى ههوهس

شيعر و گۆرانيت بۆ بلى!

پاشا - م بۆ كۆي؟

پاشا - م بۆ كۆي؟

تاسه

خاك

ببزوو به بارانه و دهكات،

لووتكه

باوهش بو به فر نه كاته وه،

دهريا

چاوه پروانی دیداری عاشقانه،

من ... خاك

من ... لووتكه و

من ... دهرياتم،

ساله هايه

به تاسه وه

باوهشت بو دهكه مه وه!

پرسیاری بێ ولام

به دوو چاوی
پر له سروود و گۆرانی
بو سهمای
خاك و بارانی ئه پروانی،
ههسته... وهره
- نه... ناتوانم وهدهر كهوم
نه دهستم ههیه بو چۆپی،
نه پیم ههیه
ههڵ بپهرم-
سهری ههڵپری:
- ئه ی پاشای بالانشین!
ئهمن دهمویست:
نمای هیوا له بهر مائی
دارستانه سووتاو هکاندا بچینم،
قژی
ئهستیره جیاییه کان
دابهنم،
ئالای ههز هه لگرم و
حیماسه بخولقینم.
ناخ...
تاوانی من چ بوو؟
لیم نه گه رای ژین بدوینم!

پهیکه‌ری ماچ

نیگای سه‌وزی چاوه‌کانت

فی‌ری کردووم

هه‌موو رۆژی

له باره‌گای جوانی دا چۆک دابدهم،

هه‌موو شه‌وی

نه‌فره‌ت له ناحه‌زان بکه‌م

هۆ نازنین؟

له‌و ساته‌وه

گۆنات

له‌هه‌نای من دا

چاوی مه‌رحمه‌تی پشکووت،

مانگ

له‌پیکه‌نین

شه‌رم ده‌کات

له‌و ساته‌وه

پۆله‌ئه‌ستیره‌ی نیگای تۆ

رۆحی تینووم

ئەلاوینی

ئەستیرەى ئاسمانى

کراسى تەم

لەبەر دەکات

لەو ساتەو

تیشکی خۆشەویستیت

هەریمی دلی داگرتووم،

رۆژیار

لە دووی کەلینیک دەگەریت،

خۆی بزر بکات!

هۆ حەکیمی زامانە!

با... وەك هەمیشەى پیکهوه بوون

دوو پەنجەرەى چاوى شیتت

لە رووی چاوم کراوه بی!

نەوێك...

زامى هەلچووم ئاواره بی!

ومرەو

لە بارهگای شنینهوێ شەمال و

هاژەى رووبارى عاشق

رۆحی بهرزت بهۆنمه وه!

ئهز ده میکه

به هۆی تابلۆی جوانیته وه،

خوا ئه ناسم!

ئای چه ند خۆشه

بم به شهرب و

بمخۆیته وه،

ئای چه ند خۆشه

بم به شیع و

بملییته وه.

هۆ خۆشه ویستم!

ئهز ئه و قه له مه یاخییه م

بریاکانت

ئه نووسمه وه،

چوون دنیام

له جیهانی بریای تۆدا

خه ونه کانت ئه بینمه وه!

ئای چه ند خۆشه

بم به وشه و

په یکه ری ماچم

لێ ساز کهیت،
بم به میوانی ئه‌به‌دی
پهرله‌مانی دلی شه‌یدات
بم به کله‌ی سو‌بجانی و
برازینم
مه‌ئبه‌ندی سه‌وزی نیگات.
به قوربانی نیگاکه‌ت بام،
سو‌یندت ئه‌ده‌م،
به پیرۆزی بیره‌وه‌ری
دانه... دانه‌ی په‌یقه‌کانمان
جیم نه‌هیلی
نه‌وه‌ک
له‌ حه‌سه‌رت باله‌وازه‌ بوونت
سه‌ری پر سه‌ودام بنیمه‌وه!

بانگه‌یشتن

ئەو شوۆ وەرە

کارم پیته،

دل و رۆح و بیرم

وەك قەلەم و خەونەكانم چاوەرپیته.

رێی هاتنت

بە هەزاران چەپكە شەونمی شیعر

ئەرازیینم،

لە تان و پۆی شیعر و پەخشان

حەریریکت بۆ رادەخەم،

تابلۆی ئەوین

لە سەر ریگا

دەچەسپینم.

ئەگەر هاتی

ئامان... ئامان

مەسنەوی پەریشانی و

چوارینە ی شادمانیت

له بیر نه چی!

خۆشه ویستم!

دهمه وی

له شه رابی چاوه کانت

دوو په یکی پر بخۆمه وه

به ره و لووتکه ی بریاکان هه لکشیم و

رۆمانه سالی دووریت

بو گیرمه وه!

دهمه وی

له په یژه ی نیگای سه وزته وه

بگه م به خاك و

بتویمه وه!

نەوین

خۆشەویستم!

هەر نەوین

لەم ولاتە

- کە دار نەفری و

بەرد گیاندارە -

بۆنی خەمی خەلک نەدات،

ژوان دەیتۆرینی و

گۆرستان

ریسوی دەکات!

سیداره

به ته‌مای

له سیداره‌ی قژی خاوی خۆتم بدهی،

دنیایا به

دهستی نه‌رمی قژه‌کانت

دلیان نایه

بمتاسینن،

چونکو

سه‌دان سه‌فه‌ری

په‌نجه‌کانمیان له‌بیره!

دیدار

شهو

ئهستیره ئهباریته

ناسمانی سینگی تو،

گۆنات

ژان به تریفهوه ئهگری

کهچی... چاوی من

خولیای دیداریکی خوداییه

دوو لیوی وشک ههلاتووم

چیرۆکی

دلی شیت و

رۆحی زامدار و

سهری پر سهودام

جار ئهدات.

شهو

زریباری چاوهکانت

جوانیت... ههتا خوا

بلیند دهکاته وه

پرچی شوپرت

شکوی شهوی شیواندوو!

ئاخ...

ئاخ... شهپ

ناجوامیڕانه ترین شهپ

شهپی دوو هاوخیین

دوو هاو خاک

دوو هاو خه م

له زهتی ئەم دیداره‌ی تاران دوو...!

ئه وینداران خه مین و

هه و سبازانی فه رماندر

سه رخۆشی شهپ

چ شه رابی خه ستر

له خوینی شه هیدانی کوردستانه!

داگیر که ران

ده یانه وئ

پیروزی چه کداری کورد

برووخیین.

هه ئۆی بارزان

شیخی کوردان

سه ر کۆماری سووره کاروان

جگەر خوینی

جەرگ له تلهت،

زمان و قه له م

رۆشنبیره پیبه ندهکان

ده قیژینن:

بهس کهن

دهست راگرن

له مه زیاتر

ترو - مان مه کهن!!

- خو... هه ولیر و سلیمانی

هه دوو که ژاوهی پيشمه رگه ن-

□

شه و

ئه ز دوو تالی

قژی شهیدات

ئه کهم به په ر

بو بالی

په ر هه ئوهریوی خه یالم.

بیدهنگ... بیدهنگ

ویران... ویران

به ره و دیدار

بو دوور ولات

□

هاورپم!

ئىستا... ليرم

له تاراوگه پىر ئاشنا،

ليوم ئاويتهى مهزاره

مه زاريكى

بوئوخوستر

له شيعرى نالى.

رائه مووسم

بهرديك

كه دورگه هه زاران شهيدايه

كرنووش ئه بهم

بو زاتييك

عاشقى خاك و

عاشقى خهلك و

شهيدى ناشتى و نازاديبه.

ئاي... چهند خوشه

هه لمزيني

باي هه ناسه

زهرده شتيك

دوا لاپه ردى ئاقيستاكه

به خويني گهش

نووسرابی!

تراژیدیای کوردکوژی

بو ئەگیڕمهوه،

هۆ مامۆستام!

من بالۆیزی ملیونهها خهونی شیتم

وا...

خهونهکان یهکتر ئەکوژن

توره دهبی

تورهتر له فهراهادهکهی خیلی عهشقم

تورهتر له

بههاره هیرسی سیروان،

تورهتر له

قهله میکی سهه شیتم،

برووسکه ییکم ئەدات،

بیگهرد وهك جامانه

مهزن وهك خاك

بلیند وهك چیا

برووسکه ییک

بهری له خیانهت و درۆ،

شین

وهك گهنمچارهکانی کرماشان

فیلنك

فێنك

وهك هه ورامان

هاتوو مه وه.

□

له غه ریبی و

نێستا... له چوار چرام

برووسكه

ئه دهم به پێشهوا

تا گری شه پ بسووتینی!

□

چاوت... زیندوو هیشتا

هانێ

دوو تاله قژمهكەت

برۆ... بنوو

به شكوو... به ره بهیان

هه وائی ژین به خشی ناشتی

له خه وه ئت سینی!

به رهو لووتکهی شهیدایی

به فر ئه باری

به فر

به فر

جامانه کهت

داستانی نیو سه ده خوشه ویستی

بو چاوانم

ئه وته وه...

چاوت

له رووگه بریبوو

دهستی شهیدات

شیوهنی ئه کرد

ههتا دوندی چیاى نیگات.

رۆحم

جامانهی لیگرتی،

بوو به ههرا،

بوو به سهما،

له دوورده وه
ئاوازیکی ئه هورایی
رووی تیکردین
دههۆل لیدرا
تیر هه لپه رین.
لووتکه ییک
به له چکی رهنگینه وه
خۆر له سه ره سینگ
لووتکه ییک
تابلوی ئه وین و
په رستین.
به فر ئه باری
به فر
به فر
خۆت دزییه وه
له نیگای شه و په رستان
بو خچهت
لیوانلیوی سۆزی ژین.
جانتام هه لگرت:
په یکی شه راب

۵۵۰۰۰ وینەهێ عاشقی

۱۱۰۰۰ تابلۆی غوربەت

کاسیٔتی شوان

خەونی گەلاویژ

پرچی سپی

کیژۆلەییکی سنهیی

چ جانتاییک

ئاویزانی گەردنی

دوگمە و دوڵاخی میدیا

بەفر ئەباری

بەفر

بەفر

وەرپی کەوتین

بەرەو مەلەبەندی وریایی

بەرەو لەجک

بەرەو خەون

بەرەو لووتکەهێ شەیدایی ...

كۆرپە

كۆرپەيىك

رېژنەى گوللەى

چەكى دەستى دايكى ئەبىنى و

ئارام ئەگرئ

كاتئ

دايكى ماندوو ئەبئ،

ئەيكاتە شيوەن و هاوار

چنگ لە جامانەكەى دەگرئ!

قاله مه‌ره

پیشکەش به:

ئەستێرەى ئاسمانى مۇسقىاى نەئەوەى كورد، قاله مه‌ره

ئەى شىلەى هەنگوینى سروش

ئەى پاكترین بەرھەمى دەرد!

ئەو شمشالەت

دەگەن رۆحى پاکی

كام ئەستێرەى سەربراودا

ھاوپەیمانە؟

وا... ھیندە بەھیز

قەسیدەى رەنج و تەنیاییم

تیکەن تالار ئاسمان دەکا!

ئەو شمشالەت

دەگەن

كام سەنگەر و

كام جامانە و

كام كەژواندا

ھاو بریایە؟

وا...

چیاکانى نیشتمانم

پراوپرى ھاوار دەکا

ھۆ بالا بەرز!

لە بارەگاى سەوزى سۆزت

«گه لاویژ» و
«رێبهندان» و
«پووشپهر» م
مروور دهکه مه وه،
له گه ل
شه هیدانی قاموسی بیری کوردی تۆ
بهیمان نوێ دهکه مه وه!
ئه ز دنیام
شمشالی تۆ
سازیکی ساده نییه،
یادگاری دیاکۆیه،
له خۆشه ویستی خاك و
کهرامهتی ئینسان ئه دوی.
شمشالی تۆ
ههستی کیژان و کورانی
عاشقی خاك
ئاویته دهکا و
دهیبا... دهیبا
بهسه ر مه زاری
دانه... دانه شه هیدانی نیشتمانیا
ئه بارینی!
شمشالی تۆ
کۆستی گه وره... گه وره ی گه لم

بهسه ر پرچی

چراکانی مه هابادا

ئه لایینی!

له نوۆ ملیۆن سالی دووری و

۲۲۰۰۰ گوللهی شووم ئه دوئی و

ترووسکهی هیوا

رهوانهی مالی دئی کوردان دهکا و

تهمی ناهومییدی

ئه تارینی!

هۆ پهروه ردهی ههواى ههوار؟

ههوايیکی نوئی ئاماده بکه،

شه و

به ره و کوئیایی ئه چی،

با... شه هیدان ههسته وه،

با... نامه ردان

جلی خیانهت فری دن،

به قوربانی په نه کههت بام

تابووتی نوور

که وتۆته ری

ههوايیکی نوئی

ههوايیکی نوئی

سررودى منالانى كوردستانى ئازاد

له سايەى شەھەيدانم وا خاوهن پەرلمانم
دەولتەتەكەم كوردىيە ئىتر عەرەبى نىيە
خاوهن ئالاي جوانم دەردى كەوئى لە گيانم
ئالاکەى من كوردىيە سوور و سەوز و سپى يە
خۆرىكى بچكۆلانە قزمان ئەكاتە شانە
بە زمان كوردى ئەخوينم چۆلەكەكەم ئەدوينم
تەلەفزيۇنم كوردىيە ئەوئيش كوردى پەتییە
جاو لە بەرنامەگانى ئەكەم من بە جوانى
باسى كوردستان ئەكا باسى شەھيدان ئەكا
دەلئى پیمان بە جوانى بين بە براى گيانى گيانى
بچين بو گەشت و سەيرانى ھەولئير و سايئمانى
خوایە ئەو كەسانە دوژمنن بەم كوردستانە
بو خۆت ريسوايان بکەى بە پەندى دنيايان كەى
ئەگينا «مامە ھەزار» دووبارە ئەيكاتە ھاوار

مندالی شهید

باوکی من پیشمه رگه بوو به گز زالمانا چوو
چوو بو ناو شاخ و کوستان بو شهر له گهل دوژمنان
من و بیشکهی نه شمیلان ماینه وه لای دایه گیان
دایکم وتی به کوردی روله گیان! دلته نگ نه بی
چوون باوکی قاره ماننت عاشق به کوردستاننت
دهمه و ئیواره یك پایز جی هیشت ولاتی ئایز
چووه ناو کاروانی شه هیدانی نیشتمانی
هسته نهی رولهی شیرین نهی شیرینتر له ههنگوین
هسته بچووه قوتابخانه دریزه به ری ئهوانه
کوردستاننت خوش بوئی وه کو چوون دایکت نهوئی

بهره‌مه‌کانی جه‌هانگیر غه‌فاری:

چاپکراو:

- ۱- بهره‌و لوټکه‌ی شه‌یدیایی / شیعر - کوردستان ۲۰۰۲
- ۲- ئاشتی / راقه‌ی شیعره‌کانی عه‌بدوللا په‌شیو - سلیمانی ۲۰۰۲
- ۳- بهره‌و باخی به‌هه‌شت / راقه‌ی شیعره‌کانی مامۆستا هیمن - سلیمانی ۲۰۰۳

له ژیر چاپدایه:

- کورد، گه‌لیکی بی‌پشتیوان / کۆمه‌له‌وتار - سلیمانی ۲۰۰۳

ئاماده‌ی چاپ:

- ۱- به کوردی ده‌ژیم / راقه‌ی شیعره‌کانی مامۆستا هه‌ژار
- ۲- شابازی چیا / لیكۆلینه‌وه